

Gemeente Edam-Volendam
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 180
1130 AD VOLENDAM

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
		Z24143481	9 januari 2025
Onderwerp	Doorkiesnummer	Bijlage(n)	
Beantwoording raadsragen inzake variantenstudie grondstoffenplan	J. Kaars (0299) 398 398	- 2 -	

Geachte leden van de raad,

In 2025 wordt een nieuw grondstoffenplan voor de periode 2025-2030 opgesteld. Over dit nieuwe grondstoffenplan heeft uw raad op 6 november 2024 een brief ontvangen waarin het proces voor de behandeling van het grondstoffenplan is beschreven. Als onderdeel van dit proces heeft er op 21 november 2024 een themabijeenkomst plaats gevonden waarin u geïnformeerd bent over de huidige stand van zaken, de doelstellingen en de mogelijke maatregelen die getroffen kunnen worden. Bij de uitnodiging voor deze themabijeenkomst zat ook eerste versie van de variantenstudie, die aan uw raad wordt aangeboden, bijgevoegd.

Naar aanleiding van de themabijeenkomst en de toegezonden variantenstudie is een groot aantal vragen gesteld. Normaliter worden deze vragen via iBabs beantwoord, maar naar aanleiding van de gestelde vragen, de complexiteit en integraliteit, is besloten deze via deze Raadsinformatiebrief te beantwoorden. De vragen en antwoorden zijn geclusterd om het overzichtelijker en duidelijker te maken. Tijdens de Begrotingsraad op 7 november 2024 is een motie ingediend inzake bedrijfsafval. Hier wordt in deze Raadsinformatiebrief op ingegaan.

Tot slot is er in 2024 weer een sorteeraanlyse gemaakt van het huishoudelijk restafval. De uitkomsten van deze sorteeraanlyse zijn inmiddels beschikbaar en vergeleken met de analyse uit 2022. Deze is toegevoegd in de variantenstudie.

Vervolgproces

Wanneer u naar aanleiding van de antwoorden toch nog vragen heeft in aanloop naar het Raadsplein van 30 januari, waar u gevraagd wordt een mondelinge zienswijze te geven op de varianten, kunt u die via iBabs stellen. Indien gewenst kan er ook een mondelinge toelichting worden gegeven. Dit kunt u kenbaar maken bij de griffie.

Huishoudelijk afval

De gemeente Edam-Volendam is op zoek naar betrouwbare informatie over de samenstelling van het huishoudelijk afval. Met deze informatie wordt inzicht verkregen in het scheidingsgedrag van burgers en de (on)mogelijkheden om verbetering van de afvalscheiding te realiseren. Verbetering van afvalscheiding is noodzakelijk voor een betere recyclebaarheid en om lagere kosten te realiseren. Daarvoor wordt elke twee jaar een sorteeraanalyse uitgevoerd van het huishoudelijk afval.

Sorteeranalyse 2024

In juli en november 2024 is een sorteeraanalyse uitgevoerd. Van deze sorteeraanalyse is een rapportage opgesteld, welke is bijgevoegd. De uitkomsten van de sorteeraanalyse 2024 zijn vervolgens ook verwerkt in de 'Variantenstudie grondstoffenplan 2025-2030' en zijn vergeleken met de sorteeraanalyse uit 2022.

In 2022 werd in totaal 220 kg huishoudelijk afval per inwoner opgehaald, waarvan 41 kg PMD. Het PMD werd maar voor 44% uit het huishoudelijk restafval gehaald, waardoor er in totaal 202 kg huishoudelijk afval per inwoner overbleef.

In 2024 is per inwoner 215 kg huishoudelijk restafval opgehaald, waarvan 28 kg PMD. Doordat de gemeente sinds 2023 gebruik maakt van de scheidingsinstallatie van HVC wordt het PMD voor 100% uit het huishoudelijk afval gehaald. Het huishoudelijk afval wat overblijft is 187 kg. Dit is 8% minder t.o.v. 2022.

Raadsvragen

Hieronder de beantwoording van de raadsvragen inzake het huishoudelijk afval.

VOLENDAM 80

Keuze voor mini-containers:

Vraag 1:

Is het mogelijk om inwoners een keuze te bieden in de afmetingen van mini-containers? Bijvoorbeeld uit 2 afmetingen (klein en groot)

Antwoord:

Ja, dat is mogelijk.

Vraag 2:

Welke praktische en financiële implicaties heeft dit voor de gemeente en wat zijn de technische vereisten of beperkingen voor het aanbieden van verschillende containerformaten?

Antwoord:

Het heeft tot gevolg dat er verschillende containers in omloop raken en brengt administratieve lasten met zich mee, bijvoorbeeld bij het uitzetten van de containers. Technisch is er geen belemmering om in één inzamelronde zowel 140 liter- als 240 litercontainers te legen.

Vraag 3:

Zijn de genoemde containers alleen voor PMD of ook voor GFT?

Antwoord:

Alleen voor PMD. Voor GFT zijn al containers verstrekt.

Vraag 4:

Zijn er containers aan te bieden met een 'anti stank' functie?

Antwoord:

Ja, dat is mogelijk.

Noot: Anders dan GFT hoeft PMD op de juiste wijze aangeboden niet te stinken.

PMD-inzameling:

Vraag 5:

Wat is de geschatte hoeveelheid PMD per inwoner per week op basis van de huidige gegevens en hoe verhoudt dit zich tot vergelijkbare gemeenten?

Antwoord:

In 2024 is er weer een sorteeraanlyse gedaan van het huishoudelijk afval. De geschatte hoeveelheid PMD in het restafval in 2024 per inwoner per week bedraagt 0,54 kg. Dat is 28 kg per inwoner per jaar. Dit was in 2022 nog 41 kg per inwoner per jaar. Voor vergelijkbare gemeenten bedraagt dit tussen de 24 en 32 kg per inwoner per jaar.

Vraag 6:

Wat zijn de mogelijke verbeteringen in de scheidingsresultaten bij bronscheiding ten opzichte van nascheiding?

Antwoord:

HVC heeft voor Edam-Volendam in 2023 circa 28 kg PMD per inwoner uit het restafval gehaald. Volgens onderzoek van de Afvalspiegel is het met minicontainers mogelijk om tussen de 25 en 30 kg PMD per inwoner per jaar in te zamelen. De scheidingsresultaten bij bron- en nascheiding PMD verschillen dus niet veel van elkaar.

Uit de sorteeraanlyse 2024 komt vervolgens naar voren dat er in 2024 ongeveer 28 kg PMD in het restafval heeft gezeten en er is voor 28 kg PMD middels nascheiding eruit gehaald. Dit betekent dat door nascheiden alle PMD (100%) uit het restafval is gehaald.

Noot: Sinds 2023 maakt de gemeente gebruik van de scheidingsinstallatie van HVC.

Vraag 7:

Wat zijn de geschatte extra kosten en opbrengsten van bronscheiding?

Antwoord:

Per saldo zijn de jaarlijkse meerkosten van bronscheiding met minicontainers € 70.000 (= extra kosten inzamelen PMD – opbrengsten PMD).

Noot: De omschakeling zelf kost circa € 120.000 eenmalig.

Vraag 8:

Wat zijn de kosten van de huidige nascheiding van PMD?

Antwoord:

Edam-Volendam betaalt het verwerkingstarief voor het restafval minus de vergoeding vanuit het Afvalfonds Verpakkingen. De inkomsten PMD uit nascheiding bedragen circa € 110.000.

- Tarief fijn huishoudelijk restafval in 2024: € 131,70 per ton (incl. milieuheffing en excl. BTW). In 2025 is dit € 136,15.
- De vergoeding vanuit het Afvalfonds Verpakkingen bedroeg in 2024: €14,74 per ton nagescheiden restafval.

Vraag 9:

Wat zijn de verwachte opbrengsten bij betere scheiding of broninzameling?

Antwoord:

Zoals in het antwoord op vraag 6 al is aangegeven is er in 2023 ca. 28 kg PMD per inwoner door nascheiding uit het restafval gehaald. Met in totaal 28 kg PMD in het restafval betekent dit dat het scheidingspercentage 100% is. Door bronscheiden van PMD kan er niet meer PMD gescheiden worden. De verwachte opbrengsten bij bronscheiden is mede afhankelijk van de mate van vervuiling van het PMD. Wanneer het PMD bij bronscheiden vervuild is, zal het een stuk minder opbrengen en in het ergste geval zal het verbrand moeten worden bij het restafval.

Vraag 10:

Hoe kunnen inwoners gestimuleerd worden om hun afval beter te scheiden?

Antwoord:

De mogelijkheden voor communicatie richting de burgers zijn uitgewerkt in de variantenstudie. Hierbij is het uitgangspunt om de inwoners op een positieve manier te stimuleren voor het scheiden van afval. Naast deze manier van communiceren is het ook aan te raden om de inwoners duidelijk te maken wat de financiële gevolgen zijn wanneer er niet goed gescheiden wordt. Nu zijn de inwoners van de gemeente niet op de hoogte dat het tarief van de afvalstoffenheffing gemiddeld €85,- omhoog moet om deze voor 2025 kostendekkend te krijgen.

Ondergrondse containers:

Vraag 11:

Is het mogelijk om een aanpassing te doen in het aantal ondergrondse restafval containers om zo containers te creëren voor GFT en PMD?

Antwoord:

Ja, dat is mogelijk.

Afvalscheiding en Zeevang:

Vraag 12:

Geldt de huidige ophaalservice in Zeevang ook voor bouw- en sloopafval?

Antwoord:

Nee, vanuit de gemeente is geen ophaalservice voor bouw- en sloopafval. Inwoners kunnen hiervoor zelf een container huren of bij de milieustraat brengen. Dit is zo voor heel Edam-Volendam.

Vraag 13:

Is er een mogelijkheid om eventueel tegen betaling een aparte ophaalservice voor bouw- en sloopafval in te voeren voor de Zeevang?

Antwoord:

Dat is voor de gehele gemeente mogelijk.

VANG-doelstellingen:

Vraag 14:

Wat zijn de grootste uitdagingen om te voldoen aan de VANG-doelstellingen (100 kg restafval en 60% recycling in 2030)?

Antwoord:

Betere scheiding GFT en minder grof restafval. Zie verder het rapport van de Afvalspiegel en de variantenstudie.

Vraag 15:

Welke concrete maatregelen zijn het meest kansrijk om deze doelen te halen?

Antwoord:

Invoering tariefdifferentiatie, inclusief tarieven op de milieustraten.

Vraag 16:

Hoe kan communicatie en burgerparticipatie hierin worden verbeterd?

Antwoord:

Zie antwoord vraag 10.

De communicatiestrategie wordt uitgewerkt met de afdeling Communicatie.

Differentiatie in tarieven:

Vraag 17:

Wat zijn de mogelijkheden en uitdagingen van tariefdifferentiatie ('de vervuiler betaalt') om afvalscheiding te verbeteren en wat zijn de ervaringen van andere gemeenten met dit systeem?

Antwoord:

In de variantenstudie wordt hier op ingegaan.

Vraag 18:

Is het mogelijk om de Diftar alleen toe te passen op restafval, zodat als mensen GFT en PMD goed scheiden dat dit gratis is? Een soort van extra 'beloning'?

Antwoord:

Ja. Het principe van Diftar is het extra belasten van restafval en daarmee het indirect stimuleren en dus ook belonen van het scheiden van grondstoffen.

Vraag 19:

Welke aanvullende maatregelen zijn nodig om misbruik of illegaal dumpen te voorkomen?

Antwoord:

Extra handhaving en communicatie.

ZEEVANGS BELANG

In de presentatie over afval/grondstoffen worden een aantal maatregelen voorgelegd die er toe moeten leiden om

A. Restafval per inwoner te verminderen.

B. Kosten voor afvalverwerking te verminderen.

Vraag 20:

Wij willen graag inzage in het mogelijke zogenoemde waterbed effect van de door u beschreven maatregelen.

Antwoord:

Het invoeren van tariefstellingen vraagt extra inzet voor handhaving/communicatie, opruimen bijplaatsingen/dumpingen en controle milieustraten voor het brengen van huishoudelijk restafval. Tot slot zal er ook extra inzet noodzakelijk zijn het opleggen van aanslagen afvalstoffenheffing.

Vraag 21:

Kunt u aangeven bij de varianten / maatregelen over welke tijdspad we praten, nadat de raad een besluit heeft genomen? Dus wat kan op korte termijn en wat duurt langer.

Antwoord:

Communicatiecampagne -> direct
Stoppen bedrijfsafval -> circa 6 maanden
Invoeren tariefdifferentiatie -> 1,5 jaar
Aansluiten bij Purmerend -> 3 jaar

GROEN LINKS

Een centrale vraag in de voorliggende varianten is welke doelstellingen in het grondstoffenbeleid worden gehanteerd. De twee opties zijn het volgen van de landelijke doelstellingen – met een focus op het percentage gerecycled afval en in mindere mate de 100 kg restafval per inwoner per jaar – of het hanteren van doelen die meer zijn toegespitst op de lokale situatie in Edam-Volendam.

Vraag 22:

Gelden de percentages voor afvalrecycling in de nieuwe landelijke doelstelling ook voor de andere afvalstromen zoals papier, PMD en bouwpuin?

Antwoord:

In het Landelijk afvalbeheerplan (LAP3) staan percentages voor recycling van bepaalde afvalstromen, maar deze percentages gelden niet voor gemeenten.

Vraag 23:

Is het college van plan om subdoelen voor het volume en recyclepercentage in het nieuwe beleid op te nemen voor alle afvalstromen, dus niet alleen voor huishoudelijk restafval?

Antwoord:

Vermindering van de hoeveelheid restafval is voor een belangrijk deel het gevolg van betere afvalscheiding. Realistische doelstellingen op basis van resultaten sorteeranalyses en ervaringen in andere gemeenten zijn:

50% van alle GFT wordt gescheiden	doel: 75%
71% van alle papier wordt gescheiden	doel: 90%
73% van alle glas wordt gescheiden	doel: 95%
20% van alle textiel wordt gescheiden	doel: 75%

De variantenstudie is puur gericht op maatregelen. Gezien de urgente keuzes die moeten worden gemaakt is dit begrijpelijk. Wij missen echter een bredere visie en strategie. Zo speelt circulariteit en het verminderen van grondstoffengebruik geen enkele rol in de variantenstudie.

Vraag 24:

Gaat het college in het grondstoffenbeleidsplan ook concrete doelstellingen opnemen op het gebied van circulariteit?

Antwoord:

Ja, dit wordt waar mogelijk opgenomen in het grondstoffenplan. Daarnaast worden doelstellingen opgenomen in het Programma Energie en Klimaat.

Vraag 25:

Zijn er ook concrete acties voorzien op het gebied van circulariteit, zoals het opnemen van een doelpercentage voor circulaire verwerking in de inzamelcontracten voor bepaalde reststromen (zoals textiel)?

Antwoord:

Bij het aangaan van nieuwe inzamelcontracten wordt gelet op de mate van circulaire verwerking.

Vraag 26:

Wordt er in de visie en strategie van het nieuwe grondstoffenbeleidsplan ook aandacht besteed aan het verminderen van grondstoffengebruik, bijvoorbeeld door het stimuleren van het repareren van bestaande producten?

Antwoord:

Ja, er komt een aparte focus op preventie.

Bij de maatregel tariefdifferentiatie is het voorstel om te werken met het betalen per inworp, niet met het betalen per aangeboden kg (dus op gewicht). Tijdens de themaraad is bevestigd dat betalen op gewicht technisch gezien wel mogelijk is. Bij enkele HVC-gemeenten in de regio die werken met tariefdifferentiatie wordt echter allemaal betalen per inworp gehanteerd.

Vraag 27:

Biedt het systeem van HVC voor tariefdifferentiatie de mogelijkheid om te werken met betalen per aangeboden kg of moet de gemeente hiervoor een eigen systeem bouwen?

Antwoord:

HVC heeft voor ondergrondse containers geen systeem voor tariefdifferentiatie op basis van gewicht. Zo'n systeem is gecompliceerd, technisch gezien nog onbetrouwbaar en kostbaar. Wel wordt een systeem met verschillende klepopeningen (30 liter of 60 liter) gebruikt.

Vraag 28:

Hoe hoog zijn de eenmalige kosten voor de realisatie van tariefdifferentiatie wanneer er weegsystemen in de bestaande afvalcontainers moeten worden ingebouwd?

Antwoord:

Dit is niet onderzocht, omdat een dergelijk systeem voor ondergrondse containers technisch gezien nog onbetrouwbaar is.

Vraag 29:

Stel dat de gemeenteraad toch kiest voor betalen per inworp, hoe kunnen we dan voorkomen dat ondergrondse containers vastslaan omdat bewoners te volle vuilniszakken aanbieden?

Antwoord:

Dit kan beperkt worden door middel van extra communicatie en handhaving.

LIJST KRAS

Tot 1 januari 2018 heeft de gemeente Edam Volendam PMD vooraf gescheiden ingezameld. Daar is bewust mee gestopt omdat het efficiënter zou zijn om PMD via nascheiding te verwerken. Daarnaast werd niet altijd het juiste materiaal of het plastic in de juiste staat ingeleverd. Hierdoor was het vaak niet bruikbaar. De conclusie was dat het niet zinvol was om PMD vooraf te scheiden.

In variant 2 van het Grondstoffenplan wordt wederom voorgesteld om PMD vooraf te scheiden.

Vraag 30:

Welke nieuwe inzichten heeft het college opgedaan om er vanuit te gaan dat PMD scheiden nu beter zal gaan?

Antwoord:

Tot 2023 had de nascheidingsinstallatie niet het gewenste rendement en scoorden vergelijkbare gemeenten beter met bronscheiding. Uit de sorteeraanlyse van 2024 is gebleken dat met nascheiding inmiddels alle PDM van het restafval wordt gescheiden.

CDA

Het voorliggende grondstoffenplan heeft onder andere het doel om de huidige 215 kg (2023) restafval per inwoner te reduceren naar de beoogde 100 kilogram per bewoner.

In de verschillende scenario's zien we de investeringen en besparingen van de maatregelen terugkomen, we missen echter wat de besparing zal zijn in het omlaag brengen van de afvalberg restafval. Met andere woorden, de kosten voor de externe afvalbewerker zoals ze vandaag zijn, zullen na uitvoering van de maatregelen en met het behalen van het doel van 100 kilogram per bewoner aanzienlijk lager moeten zijn.

Vraag 31:

Wat is de potentiële besparing van deze realisatie?

Antwoord:

Wanneer we het doel van 100 kg per bewoner halen met het huidige inzamelsysteem zullen de kosten voor de gemeente en daardoor ook voor de inwoners aanzienlijk lager zijn. Je hoeft namelijk 4.1 miljoen kg afval minder te verwerken. Dat scheelt ongeveer 1 miljoen Euro per jaar. Dit is echter een utopie.

De grootste kans om de hoeveelheid restafval terug te brengen is door het invoeren van diftar. De invoering van tariefdifferentiatie brengt jaarlijks extra kosten met zich mee, maar ook besparingen. Zo zijn er jaarlijks extra kosten voor het gescheiden ophalen van PMD en andere grondstoffen en extra systeemkosten voor registreren van afval per huishouden, maar daardoor zijn er ook lagere kosten voor het inzamelen en verwerken van fijn restafval en hogere opbrengsten van de gescheiden grondstoffen. Per saldo zijn er voor de gemeente geen jaarlijkse meerkosten. Wanneer er daadwerkelijk minder restafval wordt aangeboden zullen de kosten uiteindelijk dalen.

Effecten:

- lagere verwerkingskosten fijn restafval;
- lagere kosten inzamelen fijn restafval;
- extra vergoedingen PMD, papier, glas en textiel;
- extra verwerkingskosten GFT-afval;
- tijdelijk extra kosten voor handhaving en communicatie;
- tijdelijk extra kosten opruimen bijplaatsingen en dumpingen;
- tijdelijk extra kosten voor opleggen aanslag afvalstoffenheffing;
- kosten bronscheiding PMD.

Uit ervaringen bij andere gemeenten is gebleken dat diftar nascheiding van PMD een scheef beeld geeft en niet goed geregeld kan worden. Tevens geeft het geen impuls aan 'de vervuiler betaalt'. Voor de omschakeling zelf dient nog rekening gehouden te worden met € 225.000 aan eenmalige kosten voor communicatie en realisatie.

Wanneer de inwoner tot slot minder restafval produceert zal dat de kosten naar beneden brengen.

Milieustraten Oosthuizen en Volendam

Inzake de milieustraten Oosthuizen en Volendam is aanvullende informatie beschikbaar over wat nodig is aan investeringen wanneer de milieustraat Oosthuizen open blijft. Verder wordt in de beantwoording een link gelegd met de vastgestelde Omgevingsvisie. Dit zal ook in de variantenstudie opgenomen worden.

Raadvragen

Hieronder de beantwoording van de raadvragen inzake de milieustraten Oosthuizen en Volendam.

VOLENDAM 80

Uitbesteden milieustraten:

Vraag 32:

Is het mogelijk en wenselijk om de milieustraten uit te besteden aan een gespecialiseerde marktpartij om de dienstverlening te optimaliseren?

Antwoord:

Het uitbesteden van de milieustraat aan een gespecialiseerde marktpartij om de dienstverlening te optimaliseren is mogelijk.

De vraag is echter wat er onder optimaliseren van de dienstverlening in de vraag wordt verstaan. Een betere dienstverlening als de huidige dienstverlening is er niet. Inwoners mogen **nu** alles met onbeperkte hoeveelheid naar de milieustraat brengen, zonder enige kosten. Een marktpartij zal geen te grote hoeveelheden (of frequent brengen) accepteren zonder contract of vergoeding.

Vraag 33:

Zo ja, hoe waarborgen we de toegankelijkheid en betaalbaarheid voor inwoners bij uitbesteding?

Antwoord:

Bij uitbesteding van de milieustraat aan een marktpartij zullen hier contractafspraken over gemaakt moeten worden.

Wanneer hierbij de wens is dat de inwoners onbeperkt kunnen storten op de milieustraat tegen lage of geen kosten, zal dat zeker niet mogelijk zijn. Marktpartijen zullen marktconforme tarieven rekenen. Er zullen, net als bij de meeste milieustraten in Nederland, beperkingen zijn in het aanleveren van bepaalde afvalstromen.

Milieustraat in Purmer:

Vraag 34:

Wat zijn de geschatte investerings- en exploitatiekosten voor het realiseren van een eigen milieustraat in de Purmer?

Antwoord:

Dat is nog niet bekend. Hier wordt nog aan gerekend.

Vraag 35:

Welke extra services kunnen worden aangeboden om de kosten te rechtvaardigen?

Antwoord:

Het huidige serviceniveau is reeds hoog. Het is ons niet duidelijk hoe dat mogelijk verhoogt kan worden.

Besluit sluiting milieustraat Oosthuizen:

Het document noemt een jaarlijkse besparing van € 150.000 bij sluiting van de milieustraat in Oosthuizen.

Vraag 36:

Hoe wordt deze besparing concreet gerealiseerd?

Antwoord:

In de variantenstudie is inderdaad aangegeven dat bij het afstoten van de milieustraat Oosthuizen ongeveer €150.000,- op personeel bezuinigd kan worden, middels natuurlijk verloop. Er is verder niet gekeken welke besparingen er nog meer zijn wanneer de milieustraat gesloten wordt. Dit is later wel uitgezocht. Er kan ook bespaard worden op het reguliere onderhoud van het terrein en op het onderhoud en afschrijving van containers en tractie. Wanneer de milieustraat Oosthuizen gesloten wordt kan jaarlijks het volgende worden bespaard:

- € 150.000,- 2 fte schaal 5 minder
 - € 30.000,- minder regulier jaarlijks onderhoud gebouw, groen en terrein
 - € 20.000,- minder onderhoud en afschrijving containers en tractie.
- € 200.000,-

Wanneer besloten wordt dat de milieustraat in Oosthuizen open moet blijven zal er geïnvesteerd moeten worden omdat het aanwezige gebouw op de milieustraat technisch is afgeschreven. Uit inspectie is gebleken dat het gebouw aan vervanging toe is. Wanneer er een kleiner gebouw dan het huidige gebouw terug komt is hier minimaal een investering van € 400.000,- voor nodig.

Vraag 37:

Welke kosten blijven mogelijk over voor transport of verwerking elders?

Antwoord:

Er zal wel worden bespaard op de kosten, maar er zullen altijd kosten blijven omdat het grof afval dat dan naar Volendam gebracht wordt, verwerkt zal moeten worden. Dit is ongeveer 10% van de totale kosten.

Aanpassingen milieustraat Volendam:

Vraag 38:

Wat is nodig om de milieustraat in Volendam qua capaciteit en toegankelijkheid klaar te maken voor het opvangen van bezoekers uit Oosthuizen?

Antwoord:

De gevolgen voor de milieustraat Volendam bij sluiting van de milieustraat Oosthuizen zijn niet verder onderzocht, maar de verwachting is dat het aantal bezoekers van de milieustraat Oosthuizen op de milieustraat Volendam voor de komende jaren opgevangen kan worden.

Vraag 39:

Wat zijn de geschatte investeringskosten voor eventuele uitbreiding of optimalisatie van de milieustraat in Volendam?

Antwoord:

De gevolgen voor de milieustraat Volendam bij sluiting van de milieustraat Oosthuizen zijn niet verder onderzocht omdat de verwachting is dat de milieustraat Volendam het aantal bezoekers van de milieustraat Oosthuizen kan verwerken wanneer deze gesloten wordt.

Vraag 40:

Hoe kan de dienstverlening op peil blijven zonder de wachttijden of operationele kosten significant te verhogen?

Antwoord:

Dit is niet verder onderzocht omdat bij het sluiten van de milieustraat in Oosthuizen er ook aanpassingen in het beleid moeten plaats vinden inzake inzamelen bedrijfsafval op de milieustraat en over welke hoeveelheden er van verschillende afvalstromen jaarlijks gratis aangeboden mogen worden door inwoners. Dit heeft ook gevolgen voor het aantal bezoekers aan de milieustraat.

Vraag 41:

Hoeveel bezoeken zijn er per jaar aan de milieustraat in Volendam?

Antwoord:

Circa 90.000 bezoeken

Vraag 42:

Hoeveel bezoeken zijn er per jaar aan milieustraat in Oosthuizen?

Antwoord:

Circa 10.000 bezoeken

LOKAAL EDAM VOLENDAM (LEV)

In het amendement van gemeenteraad van Purmerend (zie bijlage) is te lezen dat de kosten van sanering van de milieustraat tussen de 20 en 30 miljoen euro zullen bedragen (zie bijlage- zie voor de investeringskosten PDF voorjaarsnota pagina 26 punt 3, "26+4 miljoen"). En er nog onduidelijkheid over de doorberekening aan de gebruikers van de hieruit voortvloeiende kosten m.b.t. afvalstoffenheffing en rioolrecht.

Vraag 43:

Is bij het onderzoek naar het mogelijk onderbrengen van de afvalstromen naar de milieustraat bij de gemeente Purmerend, rekening gehouden met mogelijke saneringskosten waarvan ook spraken is bij de sanering van de bestaande afvalstraat in Purmerend ten bedrage van 20 a 30 miljoen?

Zo ja, wat bedragen deze kosten?

Antwoord:

In de vastgestelde Omgevingsvisie van de gemeente Edam-Volendam is als onderdeel van de opgave Warmte, Energie & Klimaat opgenomen dat we in 2050 afvalvrij willen zijn. Een van de voorgestelde maatregelen is het verplaatsen van de huidige milieustraten naar een nieuw te realiseren milieustraat en deze af te stemmen op een circulair gebruik van grondstoffen. Het sluiten van de huidige milieustraten en gebruik maken van de diensten van de milieustraat van gemeente Purmerend past binnen de doelstellingen van de omgevingsvisie.

Afvalvrij in 2050

Van afval naar grondstof. We grijpen de transformatie van de Julianaweg aan om onze afvalinzameling te verplaatsen, te vernieuwen en af te stemmen op een circulair gebruik van grondstoffen (3). De opslag van grondstoffen zal in de toekomst in een circulaire economie grotere ruimtelijke gevolgen hebben dan in de huidige tijd. We maken daarom binnen een nader op te stellen omgevingsprogramma een routekaart hoe we hier richting 2050 mee om willen gaan in onze gemeente (4).

Maatregelen:

- 3. Verplaatsing en vernieuwing gemeentewerven*
- 4. Routekaart circulaire economie*

Het saneren van de huidige milieustraat op de Julianaweg zal onderdeel worden van de grondexploitatie van de nieuwe ruimtelijke ontwikkeling op deze locatie en zal niet verrekend worden in de Afvalstoffenheffing en/of rioolrecht.

Vraag 44:

Voor wiens rekening komen deze mogelijke kosten?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 43.

Vraag 45:

En is hier dekking voor?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 43.

ZEEVANGS BELANG

Met betrekking tot transformatie Julianaweg is het zeer waarschijnlijk dat ook de afvalstraat Volendam verplaatst moeten worden. Het de intentie is dat de bedrijfsverplaatsing, en dan waarschijnlijk de milieustraat naar de Purmer verplaatst zal worden.

Vraag 46:

Wordt er in de ontwikkeling van het bedrijventerrein in de Purmer rekening gehouden met plaatsing van de milieustraat?

Zo nee, wat is de reden dat gedaan wordt? Aangezien transformatie Julianaweg niet los gezien kan worden van de Purmer.

Antwoord:

Bij de ontwikkeling van het industrieterrein De Purmer is ruimte gereserveerd voor een milieustraat.

GROEN LINKS

Tijdens de themaraad is gezegd dat de achterliggende gedachte bij het belasten van het inzamelen van grof afval en het aansluiten bij de milieustraat in Purmerend is om het aandeel grof afval dat via de gemeente wordt ingezameld te verminderen. Het idee is om een drempel op te werpen waardoor bewoners die verbouwen eerder kiezen voor het huren van een grofvuilcontainer.

Vraag 47:

Welke alternatieven zijn denkbaar om ervoor te zorgen dat bewoners die een grootschalige verbouwing (laten) uitvoeren zelf de verantwoordelijkheid nemen voor hun afval?

Antwoord:

Een limiet stellen aan het aantal bezoeken aan de milieustraat, het laten betalen voor het bouw- en sloopafval of helemaal geen bouw- of sloopafval meer innemen.

Vraag 48:

Is het mogelijk om bewoners die een vergunning aanvragen voor grootschalige verbouwingen te verplichten om een grofvuilcontainer te huren, conform het principe 'de vervuiler betaalt'?

Antwoord:

Ja, dit kan in vergunningvoorschriften worden opgenomen.

Het aansluiten bij de milieustraat in Purmerend kost ongeveer €700.000 per jaar. Volgens de variantenstudie zou dit een besparing van ongeveer 1 miljoen euro per jaar opleveren.

Vraag 49:

Betekent dit dat de netto besparing van het sluiten van onze 'eigen' milieustraten ongeveer €300.000 per jaar is?

Antwoord:

Wanneer de milieustraten Oosthuizen en Volendam gesloten worden heeft dit een geschatte besparing van € 1.655.000,-. Daartegenover staan de kosten van € 700.000,- voor het aansluiten bij de milieustraat van Purmerend. De geschatte jaarlijkse besparing is daardoor ongeveer 1 miljoen Euro. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de mogelijke besparingen:

<u>Bedrag</u>	<u>Omschrijving</u>
€ 375.000,-	5 fte schaal 5 in 2027 minder (milieustraten Oosthuizen en Volendam en viscontainer bij KRAS Recycling en vrachtwagenchauffeurs)
€ 1.155.000,-	9.640 ton grof vuil minder verwerken (rapport Afvalspiegel) x € 120,-/ton in 2027
€ 50.000,-	Geen storten en verwerken Klein Chemisch Afval
€ 140.000,-	Geen inzameling en verwerken visafval bij KRAS Recycling (bron GP Groot)
€ 95.000,-	Geen transport containers naar HVC vanuit de milieustraat Volendam
€ 60.000,-	Geen grofvuil ophalen bij bedrijven en verwerken (bron GP Groot)
€ 60.000,-	Minder regulier onderhoud gebouwen, groen en terrein milieustraten Oosthuizen en Volendam.
€ 75.000,-	Minder kosten tractie inzake containers en 1 containerauto
€ 20.000,-	Geen extra jaarlijkse kosten voor toegang milieustraat Volendam
€ 2.030.000,-	
€ 155.000,-	Geen opbrengst oud ijzer en frituurvet
€ 220.000,-	Geen opbrengst Reinigingsrecht bedrijven voor grofvuil
€ 1.655.000,-	
€ 700.000,-	Aansluiten bij milieustraat Purmerend voor tarief van € 43,41 per huishouden
€ 955.000,-	TOTALE BESPARING

Inzamelen bedrijfsafval

Nadat de 'Variantenstudie grondstoffenplan 2025-2030' was opgesteld is tijdens de Begrotingsraad op 7 november 2024 een motie aangenomen waarin het college oproepen wordt om:

- Zo snel mogelijk te stoppen met de huidige, niet conform de wet- en regelgeving uitgevoerde, wijze van inzamelen van bedrijfsafval;
- Om te komen met alternatieve opties voor het inzamelen van bedrijfsafval;
- De besparing die dit met zich meebrengt in te zetten bij de heroverweging van de ombuigingen;
- Inzichtelijk te maken hoe de handhaving georganiseerd wordt om bedrijfsafval te weren op de milieustraten;
- Een goed en duidelijk communicatieplan op te stellen voor de bedrijven en zzp'ers welke op korte termijn gedeeld kan worden met alle betrokkenen.

Inzake de uitvoering van deze motie zal een apart voorstel aan uw raad aangeboden worden. Wel is bij de beantwoording op vraag 21 aangegeven dat het minimaal 6 maanden duurt voordat er gestopt kan worden met het innemen van bedrijfsafval op de milieustraten.

Raadsvragen

Hieronder de beantwoording van de raadsvragen inzake inzamelen bedrijfsafval.

VOLENDAM 80

Vergunningen voor bedrijfsafval:

Vraag 50:

Welke vergunningen zijn vereist om bedrijfsafval in te zamelen?

Antwoord:

Een omgevingsvergunning voor het innemen en overslaan van bedrijfsafvalstoffen afkomstig van buiten de inrichting.

Vraag 51:

Hoe complex is het aanvraagproces hiervoor?

Antwoord:

Er is sprake van een reguliere procedure.

Vraag 52:

Hoe kan toegangscontrole worden verbeterd om oneigenlijk gebruik van milieustraten te beperken?

Antwoord:

Door middel van een toegangspas en voldoende medewerkers (incl. medewerkers team Veiligheid).

ZEEVANGS BELANG

In de presentatie werd aangegeven dat de besparing op bedrijfsafval zo rond de €295k ligt. Ook werd aangegeven dat er rond 20% van de 9600 ton, dus ongeveer 2400 ton door bij de milieustraat geregistreerde bedrijven werd gestort. Daarnaast werd aangegeven dat lang niet alle bedrijven geregistreerd zijn.

Vraag 53:

Betekent dit dat de besparing op bedrijf afval niet vele malen groter is wanneer we hier mee stoppen.

Antwoord:

Nee. Uit onderzoek is gebleken dat circa 25% van de bezoekers van de milieustraten een bedrijf was. Dat is 2.400 ton van het totaal van 9.600 ton dat op de milieustraat wordt gestort. Van de bedrijven die op de milieustraat storten betaald 20% van die bedrijven reinigingsrecht. Dit percentage is verwerkt in de besparing van € 295.000.

Financiële gevolgen

ZEEVANGS BELANG

In de presentatie over afval/grondstoffen worden een aantal maatregelen voorgelegd die er toe moeten leiden om

- A. Restafval per inwoner te verminderen.
- B. Kosten voor afvalverwerking te verminderen.

Vraag 54:

Om tot een goede keuze te komen tussen alle maatregelen, in samenhang met elkaar, is het noodzakelijk om per maatregel de consequenties te kennen voor het aantal kilo restafval per inwoner en de financiële gevolgen voor de totale afvalbegroting en dus ook de afvalstoffenheffing per huishouden.

Vanzelfsprekend gaat het hier niet om percentages en bedragen in cijfers achter de komma.

Antwoord:

1. Bronscheiding met minicontainers	-> voor bronscheiding PMD geldt: kosten eenmalig € 120.000 en structureel € 70.000 extra. De meerkosten bij bronscheiding zijn verdisconteerd in de besparing die tariefdifferentiatie met zich meebrengt.
2. Inzamelen grof afval op afroep gemeentebreed	-> kosteneffect afhankelijk van frequentie van inzamelen.
3. Tarief voor ophalen grof afval	-> kosteneffect afhankelijk van hoogte tarief.
4. Pas voor milieustraten	-> investering € 120.000, jaarlijkse kosten € 20.000, besparing op verwerkingskosten € 85.000, daling grof afval -25% (info uit RKK onderzoek).
5. Tarieven op milieustraten	-> investering € 230.000, jaarlijkse kosten € 20.000, besparing op verwerkingskosten € 120.000, daling grof afval -35% (kosteneffect afhankelijk van hoogte tarief).
6. Tariefdifferentiatie met bronscheiding PMD	-> kosten eenmalig € 225.000, structureel geen meerkosten (meerkosten bronscheiding zijn verdisconteerd), daling fijn afval -27%
7. Stoppen bedrijfsafval	-> jaarlijkse opbrengst € 295.000
8. Communicatiecampagne	-> kosten structureel € 50.000
9. Handhaven minicontainers in Zeevang	-> geen wijziging is geen effect
10. Tweewekelijkse inzameling GFT gemeentebreed	-> besparing € 75.000, wijziging GFT-opbrengst gering.

Subsidies

LEV

Vragen over Europese subsidies voor afvalreductie en duurzaamheid.

LIFE-programma

Vraag 55:

Wat zijn de mogelijkheden voor de gemeente om projecten via het LIFE-programma te financieren, specifiek gericht op afvalreductie en circulaire economie?

Antwoord:

Het deelprogramma Circulaire economie en kwaliteit van leven bestaat uit 2 onderdelen:

- Circulaire economie en grondstoffen: u heeft een projectidee om een innovatie te ontwikkelen, testen en of demonstreren. Uw project werkt mee aan slimmer en zuiniger gebruik, circulair ontwerp of producten of materialen opnieuw gebruiken.
- Kwaliteit van leven: u heeft een projectidee dat meehelpt aan beter(e) luchtkwaliteit, water, bodem, chemicaliënbeheer en aan minder overlast door te hard geluid.

Binnen de gemeente hebben we geen projectideeën voor innovatieve ontwikkeling die in aanmerking komen voor cofinanciering vanuit het LIFE-programma.

Een link van de toelichting van de Horizon subsidie is hieronder bijgevoegd.

<https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/life/circulaire-economie>

Vraag 56:

Is er binnen onze organisatie kennis of capaciteit om een aanvraag voor LIFE in te dienen, gezien de vereisten voor cofinanciering?

Antwoord:

Bij een mogelijke aanvraag is normaliter voldoende kennis van zaken aanwezig waar het gaat over cofinanciering. Als op specifieke gebieden meer kennis noodzakelijk is wordt externe ondersteuning ingezet.

Horizon Europe

Vraag 57:

Hoe kan de gemeente Edam-Volendam gebruik maken van Horizon Europe om innovatieve afvalreductieprojecten te ontwikkelen, bijvoorbeeld in samenwerking met kennisinstellingen of bedrijven?

Antwoord:

Horizon Europa co-financiert onderzoeks- en innovatieprojecten. Vanuit de gemeente worden in het kader van afvalverwerking geen innovatie- of onderzoeksprojecten uitgevoerd of opgestart. Daar zijn we enerzijds als gemeente te klein voor om zelfstandig op te pakken en ook zijn op dit moment de financiële middelen niet beschikbaar. Vanuit de gemeente kunnen we wel bedrijven, zoals Kras Recycling informeren over de mogelijkheden voor cofinanciering voor innovatieve projecten. Een link van de toelichting van de Horizon subsidie is hieronder bijgevoegd.

<https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/horizon-europe>

Vraag 58:

Zijn er lopende initiatieven die in aanmerking zouden komen voor financiering via Horizon Europe?

Antwoord:

Er zijn geen lopende initiatieven.

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO)

Vraag 59:

Zijn er regionale of provinciale samenwerkingen waarbij de gemeente kan aansluiten om afvalbeheerprojecten te financieren via EFRO?

Antwoord:

Er zijn geen regionale of provinciale samenwerkingen waar de gemeente aan deelneemt.

Vraag 60:

Welke stappen zijn nodig om toegang te krijgen tot deze fondsen, en wie kan dit binnen de gemeente coördineren?

Antwoord:

Projecten voor EFRO subsidie komen in aanmerking als ze bijdragen aan een 'slimmer' en een 'groener' Europa. Dat betekent dat innovatieve projecten en projecten die de overgang naar een koolstofarme economie versnellen in aanmerking komen voor EFRO. Dit zal provinciaal of regionaal opgepakt moeten worden. Vanuit de gemeente is er geen medewerker aangewezen voor de coördinatie van EFRO-subsidies.

Urban Innovative Actions (UIA)

Vraag 61:

Ziet de gemeente mogelijkheden om via Urban Innovative Actions subsidie aan te vragen voor een innovatief stedelijk afval- of duurzaamheidstraject?

Antwoord:

Op dit moment zijn er geen projecten of initiatieven voor innovatieve stedelijke afval- of duurzaamheidstrajecten. Gezien de aanwezig kennis bij de gemeente en de financiële middelen zien wij voor de nabije toekomst geen mogelijkheden.

Vraag 62:

Welke voorbeelden van succesvolle UIA-projecten kunnen als inspiratie dienen voor de gemeente?

Antwoord:

Op dit moment kunnen we geen voorbeelden vinden die als inspiratie kunnen dienen.

European Circular Economy Stakeholder Platform

Vraag 63:

Kan de gemeente dit platform benutten om kennis, partners en financieringsmogelijkheden te vinden voor circulaire economieprojecten?

Antwoord:

Op de site staan contactgegevens van de verschillende circulaire projecten. De gemeente kan via de contactgegevens informatie inwinnen over de verschillende circulaire projecten.

Vraag 64:

Zijn er specifieke tools of subsidies beschikbaar via dit platform die van direct nut kunnen zijn?

Antwoord:

Om voor subsidie of cofinanciering in aanmerking te komen dienen er projecten ingediend te worden. Vanuit de gemeente hebben we op dit moment ook geen projecten.

Algemene vraagstukken

Vraag 65:

Hoe kunnen deze subsidies structureel onder de aandacht worden gebracht bij betrokken afdelingen, zoals duurzaamheid en financiën?

Antwoord:

Deze subsidies zijn in principe bekend, maar vanuit de gemeente hebben we op dit moment geen projecten die in aanmerking komen voor deze subsidies.

Vraag 66:

Is er behoefte aan een externe expert om de gemeente te begeleiden bij de aanvraag van Europese subsidies?

Antwoord:

Wanneer we gebruik kunnen maken van Europese subsidies en we constateren dat we problemen hebben met het aanvragen van deze subsidie zal er altijd externe expertise ingehuurd worden.

Vraag 67:

Wat zijn de stappen die genomen moeten worden om één of meerdere aanvragen te realiseren?

Antwoord:

De gemeente zal projecten moeten hebben om subsidies of cofinanciering aan te vragen voor deze projecten. Gezien het feit dat het veelal projecten zijn in het kader van innovatieve circulariteit is de verwachting nihil dat de gemeente in het kader van afvalverwerking projecten zal indienen. Tevens zijn er op dit moment ook geen financiële middelen beschikbaar voor dit soort projecten.

Varianten

Toevoegen varianten

In de variantenstudie wil Volendam80 graag 2 varianten toegevoegd hebben waarbij de kosten/baten ook uitgerekend worden. Deze varianten zijn:

Variant 5

- Voorscheiden van het PMD (plastic, metaal en drinkpakken). Mensen krijgen een container (keuze uit 2 afmetingen bijvoorbeeld) waar ze dit afval in kunnen gooien.
- Servicedifferentiatie grof restafval. Op afroep inzamelen van grof huishoudelijk afval zoals nu in de Zeevang ook gebeurt. Eventueel in combinatie met het laten betalen voor deze dienst. Als mensen de gemeente moeten contacteren heb je kans dat ze minder snel afval weggooien en eerder gaan kijken naar verkoop, weggeven etc.
- Diftar (gedifferentieerd tariefsysteem) invoeren voor overig fijn restafval met een beloningsstelsel. Dus hoe minder afval je in de container gooit hoe minder je betaalt. Dus beter scheiden.

- Milieustraat uitbesteden aan een marktpartij
- Voorscheiden van GFT afval
- Stimuleren papier en karton richting stichtingen zoals zangertjes Volendam
- Sluiten afvalstraat Oosthuizen

Variant 6

- Voorscheiden van het PMD (plastic, metaal en drinkpakken). Mensen krijgen dan een container (keuze uit 2 afmetingen bijvoorbeeld) waar ze dit afval in kunnen gooien.
- Servicedifferentiatie grof restafval. Op afroep inzamelen van grof huishoudelijk afval zoals nu in de Zeevang ook gebeurt. Eventueel in combinatie met het laten betalen voor deze dienst. Als mensen de gemeente moeten contacteren heb je kans dat ze minder snel afval weggooien en eerder gaan kijken naar verkoop, weggeven etc.
- Diftar (gedifferentieerd tariefsysteem) invoeren voor overig fijn restafval met een beloningsstelsel. Dus hoe minder afval je in de container gooit hoe minder je betaalt. Dus beter scheiden.
- Milieustraat vergunning aanvragen en weegbrug aanleggen. Vervuiler betaald. Exploitatie door gemeente zelf.
- Voorscheiden van GFT afval
- Stimuleren papier en karton richting stichtingen zoals zangertjes Volendam
- Sluiten afvalstraat Oosthuizen

Beide varianten zijn opgenomen in de bijgevoegde 'Variantenstudie grondstoffenplan 2025-2030'.

Middels deze brief hopen we voldoende duidelijkheid en informatie gegeven te hebben op alle vragen inzake het grondstoffenplan.

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,
De secretaris, de burgemeester,

C. Rijnberg

L.J. Sievers

Deze brief is elektronisch ondertekend en is daarom niet zichtbaar voorzien van een handtekening.